

Институт „Отворено общество“ - София
Годишен отчет 2014

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2014 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

	Мисия	
1	Отчет на Изпълнителния директор	5
2	Финансов профил	7
3	Програма за подкрепа на НПО в България по ФМ на ЕИП 2009-2014	12
4	Програма „Европейски политики“	30
5	Програма „Управление и публични политики“	33
6	Платформа за генериране на проекти - Максимални ползи за ромското включване от структурните фондове на Европейския съюз	37
7	Извънреден фонд при Институт Отворено общество	40
8	Правна програма	41
9	Програма “Обществен дебат”	44
10	Програма „Рома“	45
11	Стипендиантска програма „Медици за по-добро бъдеще“ с финансовата подкрепа на Тръст за социална алтернатива	48
12	Стажантска програма в Посолството на САЩ „Мост към кариерното развитие“ с финансовата подкрепа на Посолството на САЩ	48
13	Звено за разработване на проекти	49

МИСИЯ

Да развива и поддържа ценностите и практиките на отвореното общество в България

-

Да подкрепя демократизацията на обществения живот

-

Да работи за разширяването и гарантирането на обществените свободи

-

Да подпомага укрепването на институциите на гражданския сектор

-

Да подкрепя европейската интеграция и регионалното сътрудничество на България

Основател

Джордж Сорос

Настоятелство

Нели Огнянова / Пепка Бояджиева - Председател

Георги Господинов

Иван Бедров

Лъчезар Богданов

Милена Стефанова

Нери Терзиева

Петя Кабакчиева

Изпълнителен Директор

Георги Стойчев

Финансов Директор

Велико Шербанов

Програмни директори

Боян Захариев

Валентина Казанска

Иванка Иванова

Димитър Димитров

Марин Лесински

Елица Маркова

Анита Байкушева

Старши икономист

Георги Ангелов

Звено за социологически анализи

Алексей Пампоров - Социолог

Звено за подготовка на проекти

Елица Маркова

Теодора Иванова

1. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР

През 2014 година Институт „Отворено общество“ – София продължи да работи по четири основни приоритета: добро управление, върховенство на закона и човешки права, европейски политики и гражданско участие. Дейността на Института се осъществяваше чрез следните програми: Европейски политики, Управление и публични политики, Обществен дебат, Правна програма, Програма Рома и Програма за подкрепа на НПО.

В рамките на отчетния период бяха подкрепени общо 275 проекта, от които 253 финансираня на неправителствени организации и 22 оперативни проекта, изпълнявани пряко от Института. Подкрепени бяха 277 стажанти и стипендианти от ромски произход, от които 6 пряко от Института, а други 271 стипендианти получиха подкрепа по програми на мрежата Отворено общество, администрирани от Института. Общият размер на програмните разходи на Института през 2014 година достигна 6,8 милиона евро, което представлява близо трикратно увеличение в сравнение с предходната година.

Основната причина за увеличението брой на подкрепени проекти и на размера на предоставеното безвъзмездно финансиране е свързана с ролята на Института като оператор на Програмата за подкрепа на НПО в България по ФМ на ЕИП. В същото време ангажирането на човешкия ресурс на Института с управлението на схеми за предоставяне на безвъзмездно финансиране ограничи възможностите му да изпълнява оперативни проекти, както и гъвкавостта му да реагира на промени в средата. Тези обстоятелства ще продължат да оказват влияние върху работата на Института и през следващата година.

В качеството си на оператор на Програмата за подкрепа на НПО по ФМ на ЕИП (в партньорство с Фондация „Работилница за граждански инициативи“) Институтът организира на конкурсен принцип предоставянето на финансова подкрепа за проекти на НПО в четири сфери: Демокрация, права на човека и добро управление, Социално включване и овластяване на уязвими групи, Устойчиво развитие и опазване на околната среда и Изграждане на капацитет на НПО. В рамките на Програмата за подкрепа на НПО през 2014 година Институтът организира два конкурса за набиране на проекти и продължи да следи за изпълнението на контракуваните проекти от предходния период.

В допълнение на това, чрез средства от други свои програми Институтът продължи да осъществява изследователски, застъпнически и мониторингови инициативи в сферите на образованието, правосъдието, човешките права, включването на ромите и други групи в неравностойно положение, интеграцията в Европейския съюз, обществените нагласи към функционирането на демокрацията и състоянието на публичните политики и реформи. Институтът отдели специално внимание на обществените нагласи спрямо речта на омразата и политиките за ограничаване употребата и в обществото.

През годината Институтът разшири обема на предоставяните услуги като част от усилията за гарантиране на дългосрочното си устойчиво развитие. В тази връзка Институтът продължи да изпълнява аналитични и изследователски дейности в сферата на образованието и преодоляването на бедността, възложени от национални и международни институции. Ключова за работата на Института продължи да бъде ролята му в развитието и поддържането на Рейтинговата система на висшите училища в България.

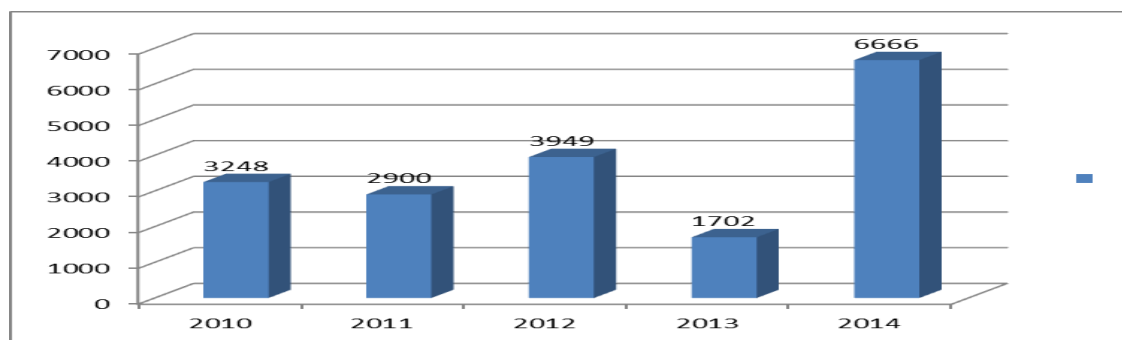
Георги Стойчев
Изпълнителен Директор

2. ФИНАНСОВ ПРОФИЛ

1. Приходи

Общият размер на приходите през 2014 година възлиза на 7 897 хиляди евро срещу 2 497 хиляди евро през 2013 година.

Приходите от безвъзмездно финансиране през 2014 година са в размер на 6 666 хиляди евро срещу 1 702 хиляди евро през 2013 година.

Фиг. 1 Приходи от безвъзмездно финансиране 2010-2014 година в хиляди евро

През 2012 г. Институт „Отворено общество“ – София беше избрана за Оператор на Програмата за подкрепа на неправителствените организации в България, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 (ФМО на ЕИП) с бюджет в размер на 11,8 милиона евро. През 2014 година размерът на признатите приходи от ФМО на ЕИП възлиза на 6 201 хиляди евро срещу 998 хиляди евро през 2013 година.

През 2014 година размерът на признатите приходи от мрежата фондации Отворено общество възлиза на 353 хиляди евро от следните институции-донори:

Институт Отворено общество Будапеща	304 хиляди евро
Институт Отворено общество Цуг	48 хиляди евро
Институт Отворено общество Нью Йорк	1 хиляди евро

За сравнение през 2013 година приходите с източник мрежата фондации Отворено общество възлизат на 409 хиляди евро.

В рамките на финансирането от Институт Отворено общество – Будапеща, през 2014 година продължава изпълнението на програмната схема “Платформа за генериране на проекти - Максимални ползи за ромското включване от структурните фондове на Европейския съюз”, като размерът на признатите приходи за 2014 година възлиза на 158 хиляди евро; на Мрежа за ефективна ромска интеграция - в размер на 71 хиляди евро, както и на Схема за подпомагане на образованието по медицина, наставничеството и обучението в застъпничество на ромските студенти в размер на 51 хиляди евро.

През 2014 година бяха реализирани програмни дейности, финансирани от други донори в размер на 111 хиляди евро срещу 214 хиляди евро през 2013 година.

Донор	Наименование на проекта	Финансиране в хиляди евро	
		Общо	В.Т.Ч. усвоени през 2014 г
Оперативна програма за транснационално сътрудничество "Югоизточна Европа" 2007 – 2013 г	Ефективните програми за активна интеграция / включване на ромите в Югоизточна Европа / PAIRS	163	56
Ромски образователен фонд	Организиране на схема за студенски стипендии	20	20
Други донори		35	35
	Общо	218	111

Приходи от управление на Резервен фонд

През 2014 година са реализирани лихви в размер на 203 хиляди евро. В края на 2014 година средствата на депозит възлизат на 6,96 милиона евро.

През 2014 година са реализирани приходи от курсови разлики в размер на 31 хиляди евро.

Стопанска дейност

През 2014 година Фондацията е реализира приходи от стопанска дейност в размер на 997 хиляди евро от следните дейности:

Управлението на Програма за подкрепа на неправителствените организации в България по ФМ на ЕИП	279 хиляди евро
Администриране на дейности на Институт Отворено общество Европа	357 хиляди евро
Обществени поръчки, възложени от Министерство на образованието	162 хиляди евро
Социологическо изследване, възложено от Световната банка	182 хиляди евро
Печалба от курсови разлики, свързани със стопанската дейност	11 хиляди евро
Други дейности	6 хиляди евро

За сравнение през 2013 година са реализирани приходи в размер на 521 хиляди евро.

Нетни активи

В края на 2014 година размерът на нетните активи се запазва на 8,4 милиона евро. В баланса на Института към 31 декември 2014 година фигурират сгради и терени на стойност 377 хиляди евро и инвестиции в дъщерни дружества на стойност 491 хиляди евро.

Институтът разполага с офис на ул. "Солунска" № 56, с 35 компютъризирани работни места и 2 зали за работни срещи.

II. Разходи

През 2014 година общият размер на разходите възлиза на 7 916 хиляди евро срещу 2 510 хиляди евро през 2013 година.

Финансирани са проекти на обща стойност 6 767 хиляди евро срещу 1 796 хиляди евро през 2013 година, съответно 1 325 хиляди евро през 2012 година, 2 729 хиляди евро през 2011 и 3 068 хиляди евро през 2010 година.

Размер на програмните разходи през периода 2010-2014 г по програмни области в хиляди евро

Програмна област	2014 в хиляди евро	Дял	2013	2012	2011	2010
			Разходи в хиляди евро			
Програма за подкрепа на НПО	6 200	91.6%	998	32		
Извънреден фонд	10	0.1%	33	79	658	1 099
Управление и публични политики	268	4.0%	369	296	608	576
Европейски политики	62	0.9%	39	152	377	333
Правна програма	39	0.6%	53	61	185	232
Обществен дебат	31	0.5%	46	45	96	161
Рома	155	2.3%	253	398	458	277
Образование и Младежки програми		0.0%	5	8	64	26
Обществено здравеопазване				16	23	1
Изток-Изток				118	135	233
Други	2			120	125	130
Общо	6 767	100%	1 796	1 325	2 729	3 068

През 2014 година са реализирани 275 проекта, от които 253 финансираня на организации и 22 проекта, реализирани от Институт "Отворено общество". Подкрепени са 6 стажанти и стипендианти от ромски произход, като по програми на мрежата фондации Отворено общество извън бюджета на Фондацията са подкрепени други 271 стипендианти.

За сравнение, през 2013 година са реализирани 136 проекта, от които 97 финансираня на организации и 39 проекта, реализирани от Институт "Отворено общество". Подкрепени са 17 стажанти и стипендианти от ромски произход, като по програми на мрежата Отворено общество извън бюджета на Фондацията са подкрепени 275 стипендианти.

Програмна област	Брой проекти	в това число	
	Общо	Организации	Институт Отворено общество
Програма за подкрепа на НПО	238	237	1
Управление и публични политики	20	13	7
Европейски политики и гражданско участие	4	2	2
Правна програма	4		4
Обществен дебат	1		1
Рома	7		7
Извънреден фонд	1	1	
Общо	275	253	22
Стажанти и стипендианти от ромски произход	6		
Общо	281		

Институтът е финансирал от собствения си резерв разходи на обща стойност 258 хиляди евро. За сравнение, през 2013 година са покрити разходи в размер на 279 хиляди евро. За 2014 година разходите на Института надвишават приходите с 20 хиляди евро, през 2013 година превишението е в размер на 13 хиляди евро.

Административните разходи възлизат на 163 хиляди евро - 2 % от общия обем на разходите.

Размерът на разходите за стопанска дейност за 2014 година възлиза на 987 хиляди евро с включени данък печалба от хиляда евро. Реализирана е печалба в размер на 10 хиляди евро след облагане с данъци.

Програмната дейност се осъществява на основа съчетаване усилията на персонала (в Института през 2014 година са ангажирани 31 човека) в партньорство с широки експертни общности.

III. Отчетност и контрол

Финансовата отчетност се води в съответствие с българското счетоводно законодателство, международните стандарти за финансов отчет, както и утвърдените стандарти и изискванията на донорските организации.

Функционалната валута, в която се отчита дейността на Институт “Отворено общество” - София е евро. Финансовите отчети се одитират от международно призната одиторска фирма, като през периода 2008-2014 година това е КПМГ-България.

Институт “Отворено общество” е регистриран в обществена полза и ежегодно прави публично достояние отчетите за своята дейност.

В края на 2011 година Институт “Отворено общество” въведе в своята дейност стандартите по качество ISO 9001

3. ПРОГРАМАТА ЗА ПОДКРЕПА НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ В БЪЛГАРИЯ ПО ФИНАНСОВИЯ МЕХАНИЗЪМ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО 2009-2014

Програма за подкрепа на неправителствените организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ЕИП) 2009-2014 г. - www.ngogrants.bg; www.facebook.com/ngogrants.bg

От 2012 г. Институт „Отворено общество“ – София съвместно с Фондация „Работилница за граждански инициативи“ е Оператор на Програмата за подкрепа на НПО в България по ФМ на ЕИП. Програмата е на обща стойност от близо 11,8 млн. евро, осигурени от страните донори – Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. Програмата предоставя финансиране за допустими неправителствени организации, регистрирани в България и има за цел да подпомогне развитието на гражданския сектор и приноса му за социалната справедливост, демокрацията и устойчивото развитие на страната. В рамките на Програмата са предвидени три конкурса за набиране на проектни предложения в четири тематични области: „Демокрация, права на човека и добро управление“, „Социално включване и овластяване на уязвими групи“, „Устойчиво развитие и опазване на околната среда“, „Изграждане на капацитет на НПО“.

През 2014 година бяха проведени вторият и третият конкурс в рамките на Програмата, които отново поставиха силен акцент върху проблеми като: дискриминация, расизъм, ксенофобия, хомофобия, антисемитизъм, нетолерантност, реч на омразата, престъпления, продиктувани от омраза, насилие по полов признак. В рамките на втория конкурс (28 януари 2014 – 31 март 2014 г.) бяха подадени общо 617 проектни предложения, а в рамките на третия (18 септември 2014 – 18 ноември 2014 г.) – 649.

До края на календарната 2014 г. бяха подписани договорите на 36 средни и 17 големи проекта, одобрени от първия конкурс на Програмата през 2013 г. В рамките на втория конкурс бяха одобрени за финансиране 195 проекта и след проверката за допустимост бяха сключени договори за изпълнението на 190 проекта¹. В началото на декември 2014 г. приключи административната проверка и започна качествената оценка на проектните предложения от третия конкурс.

Към края на 2014 г. 22% от изпълняваните по Програмата проекти са насочени към дейности за ромско включване, а 44% от проектите включват дейности с фокус върху деца и младежи.

От общо 16 постъпили заявления за получаване на безвъзмездна помощ за разработване на проектна идея с партньори от държавите донори (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия) бяха одобрени 14 на обща стойност 18 575,07 евро.

Над 900 души, представители на неправителствени организации от цялата страна, участваха в 12 информационни дни и 12 семинара за укрепване на капацитет, които Програмата проведе през пролетта и есента на 2014 г. Срещите се състояха в градове от всеки един от шестте района на планиране в България - Враца, Пловдив, Велико Търново, Варна, Бургас и София.

Във връзка с партньорството на Финансовия механизъм на ЕИП с движението за език без омраза на Съвета на Европа през ноември 2014 г. беше организирано [обучение на блогъри](#) за противодействие срещу езика на омразата в интернет. През 2014 г. беше проведено национално представително проучване на обществените нагласи спрямо речта на омразата в

¹ Само 1 от проектите по втория конкурс остана за договориране в началото на 2015 г.

България и беше изработен [доклад](#), представен на кръгла маса за обществено обсъждане през декември 2014 г.

3. ПРОГРАМАТА ЗА ПОДКРЕПА НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ В БЪЛГАРИЯ ПО ФИНАНСОВИЯ МЕХАНИЗЪМ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО 2009-2014

3.1. Безвъзмездна помощ за разработване и изпълнение на проектна идея с партньори от държавите донори (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия) и за подпомагане двустранно сътрудничество на български НПО с организации от страните донори

Организация	Тема	Сума в евро
Сдружение "Общинска агенция за устойчиво развитие"	Разработване на партньорски проект	€ 1 500
Фондация "Форум градски алтернативи"	Разработване на партньорски проект	€ 1 355
Сдружение "Медиум -Лаборатория за култура и образование"	Разработване на партньорски проект	€ 1 062
Сдружение "Национален алианс на хора с редки болести"	Разработване на партньорски проект	€ 1 409
Екосвят Родопи	Разработване на партньорски проект	€ 1 466
Фондация " Дом в България"	Разработване на партньорски проект	€ 1 477
Фондация "Джендър образование, изследвания и технологии"	Разработване на партньорски проект	€ 1 496
Сдружение "Свят без граници"	Разработване на партньорски проект	€ 1 350
Сдружение "Бебе и дете"	Разработване на партньорски проект	€ 1 500
Социална фондация "Инди Рома"	Разработване на партньорски проект	€ 1 500
Culture Break Borders, Norway ,	Разработване на два партньорски проекта	€ 1 610
Сдружение "Българска хънтинг асоциация"	Разработване на партньорски проект	€ 1 350
Фондация „Обществен дарителски фонд Габрово"	Разработване на партньорски проект	€ 1 500
Българска Фондация Биоразнообразие	Изпълнение на проект за партньорство	€ 3 993

Асоциация "Аниридия България"	Изпълнение на проект за партньорство	€ 2 256
Фондация "Блу Линк"	Изпълнение на проект за партньорство	€ 5 000
Сдружение „Сдружение за прогресивна и отворена комуникация“	Изпълнение на проект за партньорство	€ 3 705
Екосвят Родопи	Изпълнение на проект за партньорство	€ 2 000
Сдружение "Хора и Природа"	Изпълнение на проект за партньорство	€ 3 955

3.2. Тематична област "Демокрация, права на човека и добро управление"

3.2.1. Тематичен приоритет "Насърчаване на включването на НПО в процесите на формулиране на политики и вземане на решения съвместно с институциите на местно, регионално и национално ниво"

Организация	Тема	Сума в евро
Институт за пазарна икономика	Активно гражданство и добро управление в борба с бедността	€ 54 616
Център за изследване на демокрацията	Гражданските организации: гаранция за равни права на уязвимите групи пред държавата	€ 56 198
Фондация "РискМонитор"	Границите на секретността: Регулация и контрол на сектора за сигурност	€ 56 291
Център за междуетнически диалог и толерантност "Амалипе"	Участие на гражданското общество и ромската общност в изпълнението на Националната ромска стратегия - гаранция за ефективност	€ 36 928
Сдружение "Програма за развитие на съдебната система"	Гражданско наблюдение върху ефективността на прокуратурата да разследва корупционни престъпления.	€ 50 115
Национален младежки форум	„Насърчаване на включването на младежките организации и младите хора в процесите на формулиране на политики и вземане на решения съвместно с институциите на местно, регионално и национално ниво	€ 54 939
Български институт за правни инициативи	Съдебните заседатели - активни граждани за реално участие в правосъдието	€ 50 430
Регионална асоциация за развитие и иновации - Мизия	Насърчаване гражданското участие във формирането и прилагането на политики за регионално и местно развитие	€ 95 098
Сдружение Дете и пространство	Визия за семейна политика в подкрепа на децата и семействата в България	€ 60 489

Информационен и учебен център по екология	Броенето на пилците: Гражданската оценка на първият финансов период на България в ЕС (2007 - 2013 г). Трети мониторингов доклад на Коалицията за устойчиво ползване фондовете на Европейския съюз (КУПФЕС).	€ 67 719
Надежда и домове за децата - клон България	Областен координационен механизъм - модел за ефективно сътрудничество и взаимодействие между гражданския сектор, регионалните и общински структури	€ 85 247
Българска Фондация Биоразнообразие	Участие за природа. Подкрепа за представителството на НПО и гражданското участие във взимането на решения относно политики за устойчиво развитие и околна среда	€ 72 488
Фондация "Център за съдебна и разследваща журналистика"	Мониторинг на стратегически области в работата на ВСС	€ 17 812
Сдружение "Форум гражданско участие"	За да има участие	€ 19 760
Зона Ловеч	Ново изграждане на обществен съвет в община Ловеч	€ 5 901
Клуб "Отворено общество" - Русе	Гражданско участие в интеграционната политика	€ 17 741
Сдружение "Алтернативи"	Граждански форум по социални въпроси в община Карнобат	€ 13 160
Форум за наблюдение и анализ на публични политики	Повишаване активността на гражданския сектор за налагане на прозрачност в работата на Столичен общински съвет	€ 19 978
Българска платформа за международно развитие	Включване на глобалното образование в българското средно общообразователно училище	€ 17 458
ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЛАТОГРАД	АТЕЛИЕ НА АКТИВНИТЕ ГРАЖДАНИ	€ 14 923
Фондация Програма Достъп до Информация	Застъпническа кампания за цялостни промени в законодателството за достъп до информация	€ 39 987
Фондация Здравни Проблеми на Малцинствата	Подобряване достъпа до здравни грижи за уязвими групи и общности чрез застъпничество и утвърждаване устойчивото развитие на добри практики на местно ниво	€ 39 843

Асоциация на еколозите от общините в България	Прозрачност в управлението на отпадъците – създаване на мрежа от организации, работещи за подобряване на системата за управление на отпадъците на общинско ниво	€ 39 495
Сдружение "Българска фестивална асоциация"	Българо-норвежко партньорство за прозрачна и ефективна публична подкрепа на културния сектор в България	€ 35 000
Фондация "Център за либерални стратегии"	Проблеми на прехода: насърчаване на доверието в и независимостта на институциите на либералната демокрация	€ 38 017
Фондация "Сийдър"	Заедно за промяна: Застъпничество за по-качествен живот в социалните услуги	€ 48 277
Народно читалище "Братство 1869"	"Твоята община работи за теб. Активиране на ефективното застъпничество на гражданските организации в диалога с местната власт"	€ 41 767
Сдружение "Фабриката" (Регионален Ресурсен център за култура "Фабриката")	Занаятчийското обучение като втори шанс - Chance it!	€ 45 981
Институт за регионални и международни изследвания	Стратегическо планиране и застъпничество: Инструменти за по-ефективно включване на НПО във вземането на решения и диалога с местната власт	€ 49 491
Фонд за превенция на престъпността ИГА	Независим мониторинг върху законодателното и институционално развитие на пробацията в България	€ 41 066
ФОНДАЦИЯ ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО	СЪЗДАВАНЕ НА ПОСТОЯННО ЕКСПЕРТНО ЗВЕНО ЗА ГРАЖДАНСКИ МОНИТОРИНГ ВЪРХУ ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО	€ 25 645
Асоциация "Прозрачност без граници"	Гражданска пратформа за отговорно и отчетно управление	€ 49 127
3.2.2. Тематичен приоритет "Насърчаване на демократичните ценности, включително защита на правата на човека"		
Фондация Български адвокати за правата на човека	Укрепване на защитата на правата на човека в България	€ 86 961
Фондация Приложни изследвания и комуникации	Деца, родители и учители срещу езика на омразата и дискриминацията	€ 58 430
Сдружение "Възможности без граници"	Пл@тформа за толер@нтност.bg	€ 60 193
СНЦ Асоциация Родители	Споделено училище	€ 12 491

Младежка ЛГБТ организация Действие	Повишаване информираността за моите човешки права - гаранция за развитието на ЛГБТ политики в България	€ 17 570
Фондация "Интелдей"	"Не увреждай правилата" – кампания за обществена почитеност"	€ 19 990
ФОНДАЦИЯ "ОГЪНЯТ НА ОРФЕЙ"	"СЛОВОТО НА МЛАДИТЕ"	€ 17 501
Фондация Бетел България	Чрез обучение и практикуване на демократични ценности, права и етика на маргинални групи - лица със зависимости - към промяна в обществените нагласи към тях	€ 17 850
Фондация "Фрий спийч интернешънъл"	НеБългарите	€ 17 420
Народно читалище "Просвета-1907"	"Живата зона на мултикултурно общуване"	€ 9 500
Мулти култи колектив	Национална медийна кампания: Кухня срещу ксенофобия	€ 17 669
Гражданско сдружение право на избор	Втори дом	€ 17 791
Европейски център по медиация и арбитраж	За равни права и възможности	€ 15 248
Сдружение с нестопанска цел "Диалог"	Ти решаваши!	€ 16 353
Обединени младежки съвети	Живите книги	€ 19 500
"Младежко бюро за социални услуги и граждански инициативи"	Джандър клубове за Форум театър в малките градове	€ 17 057
Училишно настоятелство "Христо Ботев" гр. Кърджали	"Ние, Републиката"	€ 4 987
СНЦ "Партньори за Лясковец"	Училище за толерантност	€ 4 858
Сдружение "Асоциация на неправителствените организации в регион Тракия"	ПРАВАТА НА НАШИТЕ ДЕЦА	€ 4 995
Фондация за европейско образование и професионална квалификация Пифагор	Кампания „Общи усилия за децата с увреждания в училище“	€ 4 851
Народно читалище "Христо Ботев-1926 с.Червен"	"Създаване на лудотека"	€ 4 491
Център за защита правата в здравеопазването	Обществена и юридическа защита на правата на гражданите като пациенти	€ 33 245
Фондация "БлуЛинк"	Четвъртата власт в млади ръце: Журналистическа практика в обществен интерес	€ 22 826
Фондация "С.Е.Г.А.- Старт за ефективни граждански алтернативи"	Младежки действия за граждански права. (Чрез познание срещу нетолерантността)	€ 34 303
Сдружение "Център за социални практики"	Училище за активно гражданство: устойчивост на граждански форуми за разработването на политики за развитие, функциониращи на равнище общности (общини или по-малки райони)	€ 35 219

Българско сдружение за насърчаване на гражданската инициатива	Демокрация и гражданско участие в дигиталната ера - насърчаване на е-демократията в България чрез най-добър опит от Исландия	€ 43 310
Фондация "Ромски свят - 21 век"	Популяризиране на демократичните ценности чрез ТВ предаване "Малки истории от света на ромите"	€ 38 857
Фондация за достъп до права	Подобряване достъпа до права на бежанците в България чрез повишаване на информираността и знанието	€ 40 068
Български хелзинкски комитет	Насърчаване на основните права на хората с психични разстройства в България: Застъпничество за качествена деинституционализация и осигуряване на качествена грижа в специализирани институции и алтернативи в общността	€ 49 906
ФОРУМ ЗА ГРАЖДАНСКИ ИДЕИ	"Малките" граждани: Демокрация за деца от 5 до 7 г.	€ 24 847
Сдружение „Сдружение за прогресивна и отворена комуникация“	Обмен на практики и създаване на модел за ограничаване на речта на омразата чрез създаване на култура на толерантност и приемане на различията	€ 42 230
Фондация "Джендър алтернативи"	„Заедно да осигурим справедливост на уязвими групи хора“	€ 41 012
Сдружение "Европейски пространства 21"	Страдание и спасение. Паметта за еврейските общности - гарант срещу омразата в обществото	€ 28 962
ТЕАТЪР ЦВЕТЕ	В ЗАЩИТА НА НАШИТЕ ПРАВАТА	€ 37 356

3.2.3. Тематичен приоритет "Подпомагане на активното гражданство"

Организация	Тема	Сума в евро
Национална мрежа за децата	Мегафон: Детско и младежко участие за по-добро гражданство	€ 57 200
Сдружение "Болкан Асист"	Граждански дебат за промяна	€ 62 547
Фондация "Подарете книга"	Приятелска програма	€ 76 900
Екосвят Родопи	Насърчаване на активното гражданство на младите хора	€ 19 773
Сдружение "Достоен живот" - Видин	„Граждански контрол върху приобщаващото образование във Видин“	€ 16 969
Център за европейски инициативи	Мисия "Законотворец"	€ 11 644

Сдружение "Екомисия 21 век"	Насърчаване на сдружаването на пчеларите от Област Ловеч като път за съхраняване и развитие на отрасъла	€ 15 811
Фондация ЕКИП	Следвай мечтите им!	€ 19 900
Академия за лидерство	Младежко лидерство за демокрация на участието	€ 16 379
фондация "Подари усмивка"	Доброволците променят света	€ 16 841
СДРУЖЕНИЕ ПРОЕКТЕКА	Мисия "Искам да знам, искам да съм"	€ 4 920
Евроразвитие 2007	Обичам моето село и се грижа за него	€ 3 646
Сдружение "Хармония и традиции"	Доброволчество, традиции, иновации	€ 4 971
Сдружение "Ромски Интеграционен Център Лом"	Заедно можем повече	€ 5 000
Чипровци, Алтернатива и развитие - ЧАР	Воля за добро	€ 4 984
НЧ "Св. Св. Дамаскин и Онуфрий Габровски - 2011"	"Самостоятелност, самоуправление, самодейност" - граждански съвет и доброволчески отряд към читалището, модел на активно гражданство за социална промяна	€ 4 495
Асоциация Българско училище за политика "Димитър Паница"	Модели и добри практики за легитимно гражданско представителство	€ 30 900
НПО Линкс	Гражданска платформа за открито управление	€ 23 700
Фондация Национален алианс за работа с доброволци	Училището - зона за филантропия	€ 28 298
Фондация Опън Спейс	Алтернативи за свободното време	€ 34 715
Фондация за хуманитарни и социални изследвания - София	Гражданска практика за студенти и учители „Протестите след 2011 г.“	€ 43 953
Фондация "Герои на времето"	Млади доброволци: Насърчаване на доброволчеството в българските училища и университети	€ 34 355
Екологично сдружение За Земята	Малки грантове за зелени граждански проекти	€ 33 795
Фондация "За Нашите Деца"	"Медиите, бизнесът и аз ЗА нашите деца"	€ 49 959
АСТИКА	Лаборатория за младежка активност	€ 29 413

3.3. Тематична област "Изграждане на капацитет за НПО"

3.3.1. Тематичен приоритет "Насърчаване повишаването на капацитета на НПО и на благоприятстваща среда за работа на неправителствения сектор"

Организация	Тема	Сума в евро
Български център за нестопанско право	Къщата на гражданското общество – общност за развитие	€ 85 708

SOS Детски селища България	Повишаване на капацитета за набиране на средства на Сдружение SOS Детски селища България за осигуряване на организационна и финансова устойчивост	€ 41 648
НЧ "Бъдеще сега 2006"	Зелена светлина за "Училище сред природата"	€ 62 306
Сдружение "Екосистем Юрп"	Изграждане на капацитета на Сдружение "Екосистем Юрп"	€ 13 820
Фондация "Център Минерва"	Проект за бъдеще	€ 8 494
Сдружение за дива природа БАЛКАНИ	СДП БАЛКАНИ - повишаване на устойчивостта и ресурсите на организацията и капацитета за независими обществени действия и кампании	€ 15 270
Сдружение "Фокус - Европейски център за развитие"	Младежка Мрежа - качество, устойчивост, знания и авторитет на младежката работа в Област Пазарджик	€ 11 297
фондация "Програма Стъпка по Стъпка"	Растеж и Устойчивост чрез Платформа за Обучение и Развитие – „РУПОР“	€ 10 549
Национална асоциация "Подкрепа за кърмене"	Устойчиво развитие на подкрепата за кърмещите жени в България	€ 19 962
Фондация Карин дом	Развитие на капацитета на Карин дом за организационна и финансова устойчивост	€ 19 232
Клуб на Нестопанските Организации	НПО = модел за ефективност и качество	€ 19 165
Фондация Асоциация Анимус	Изграждане на капацитета на Фондация "Асоциация Анимус" за осигуряване на устойчивост при въвеждането на програмата "Приятелите на Зипи" в масовото училище	€ 16 994
Сдружение "Амала - Приятели"	Подкрепа за равни възможности	€ 13 620
Фондация "Обществен дарителски фонд за Варна"	Повишаване на капацитета на НПО от Варненска област за набиране на средства от частни дарители и изграждане на дарителска култура, ориентирана към проекти за развитие	€ 14 470
Благотворителна Католическа организация Витания	С повече знания към по-големи отговорности	€ 5 705
Мулти култи колектив	Увеличаване на капацитета на НПО за прилагане на Мулти култи китчън модела в 6 български града с чуждестранно население	€ 13 180

Възход за Варна	Обучение, доброволчество, дарителство - основи за изграждане и развитие на обществената отговорност на "Възход за Варна"	€ 7 033
Сдружение "Бъдеще за децата с увреждания"	Промяна в действие	€ 10 306
Столична организация на БЧК	„ПРИЯТЕЛИ НА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С ПРОБЛЕМИ ОТ АУТИСТИЧНИЯ СПЕКТЪР“	€ 7 954
Отвори очи	Организационно развитие за по-добра подкрепа на наркозависими младежи	€ 14 753
"Асоциация НАЯ"	„Развитие чрез партньорство с бизнеса и дарители“	€ 17 712
Народно читалище "Любен Каравелов-1897"	Колкото повече, толкова повече	€ 4 995
НЧ "Иван Джонев - 2010"	Създаване, въвеждане и прилагане на етичен кодекс в Народно читалище	€ 3 663
Сдружение «Рестарт 12»	ТЕ МОГАТ	€ 4 867
СПОРТЕН КЛУБ КА СПОРТ	"Професионално Ателие" за обмяна на знания, опит и умения за подобряване на устойчивостта на организацията и партньорите.	€ 4 948
Сдружение Черноморски център за екологична информация и образование	Развитие на мрежата на Черноморски център за екологична информация и образование и повишаване на капацитета на сдружението	€ 4 954
Спортен клуб за интеграция "Витоша"	Семинари за повишаване на съдийските и треньорските умения по шоудаун и голбал	€ 5 000
Сдрежение "Образователен свят"	Клуб на доброволеца	€ 4 496
Национална пациентска организация	Среда отвътре навън	€ 31 499
Екоsvят Родопи	Устойчиви неправителствени организации за адекватна младежка политика	€ 23 456
Фондация "Заедно в час"	Функционална грамотност за 21ви век: инструменти за оценка и методи на преподаване	€ 27 077
Фондация "Герои на времето"	Систематизиране на опита за работа с доброволци и повишаване на капацитета на НПО	€ 38 537
ФОНДАЦИЯ ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО	ДОБРАТА ПРАВНА И ФИНАНСОВА РАМКА НА НПО – КЛЮЧОВА ПРЕДПОСТАВКА ЗА ТЯХНАТА ПРОЗРАЧНОСТ И ЛЕГИТИМНОСТ	€ 39 596

3.3.2. Тематичен приоритет "Развити мрежи и коалиции на НПО, работещи в партньорство"

Организация	Тема	Сума в евро
Федерация на дружествата за разпространение на знание	Висококачествена работа в мрежа	€ 18 958
Стъпка за България	Изграждане на доброволческа мрежа в подкрепа на младежи в неравностойно положение	€ 14 115
Сдружение ОНКОБОЛНИ И ПРИЯТЕЛИ	Заедно срещу рака	€ 14 677
Фондация за културно развитие "СИДЕЯ"	Културен кооператив / Мрежа за споделяне на ресурси	€ 9 000
СДРУЖЕНИЕ "КЛУБ ОТВОРЕНО ОБЩЕСТВО-СТАРА ЗАГОРА"	Неутъпкани пътеки до отворени врати	€ 18 165
Клуб "Отворено общество" - Русе	Партньорства 2020	€ 4 978
Форум за наблюдение и анализ на публични политики	За по-добро управление на София - създаване на работещо партньорство между НПО сектора, столична община, районните администрации и Столичен общински съвет	€ 4 973
Екологично Сдружение за Земята	Млади приятели на Земята	€ 24 920
Фондация "Гъливер клиринг хауз"	Българска мрежа за граждански диалог	€ 45 950
Народно Читалище "Никола Йонков Вапцаров - 1866" - Благоевград	Заедно можем повече - междучиталищна партньорска мрежа за подкрепа и развитие на деца и младежи	€ 21 510
Сдружение "Форум гражданско участие"	Форум Гражданско Участие – мрежата в действие	€ 43 825
Фондация „ЕКОЦЕНТРИК“	Платформа за популяризиране и качество на образованието за устойчиво развитие	€ 35 073

3.3.3. Тематичен приоритет "Развитие на застъпническата роля на НПО и капацитета им за мониторинг"

Организация	Тема	Сума в евро
Асоциация на парковете в България	За по-ефективна гражданска защита на природата: Обучения за зелено застъпничество	€ 19 990
Фондация "БлуЛинк"	YouthLink: Уеб-инструменти и капацитет за гражданско наблюдение, застъпничество и въздействие	€ 19 494
Сдружение Читалища	ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРОМЯНА	€ 10 641
Фондация "Институт за социални услуги в общността"	Ресурсен център за застъпничество за включваща заетост	€ 15 679
Клуб "Отворено общество" - Смолян	Граждански мониторинг за ефективно прилагане на Стратегия "Европа 2020" на областно и общинско ниво.	€ 15 460

Фондация "ЕС О ЕС-семејства в риск"	Изграждане капацитет на НПО за мониторинг и застъпничество по проблемите на домашното насилје при формирање на социални политики на областно ниво	€ 16 031
Сдружение "Болкан Асист"	Граждански мониторинг за по-добро управление	€ 15 187
Фондация Младеново	Крчка напред!	€ 15 175
Център за заштита правата в здравеопазуването	Изграждане на онлајн система за регистрирање и реакција на случаи на нарушени права на пациенти	€ 4 416
Български институт за правни иницијативи	Иницијатива за транспарентни парламентарни назначења	€ 20 401
Българска Фондация Биоразнообразие	Повишавање капацитет на НПО, младежи и граѓани за работа со географски информативни системи (ГИС) и преку тие подобрување на уменията им за мониторинг и застъпничество за политиките на устойчиво развие на регионите	€ 44 348
Сдружение "Институт за развие на публичната средата"	Когао данните среќнат граѓаните (Повишавање капацитет на ИРПС за застъпничество и мониторинг преку истражување и визуализација на данни од публичните институции)	€ 25 861

3.4. Тематична област "Социално вклучвање и овластување на уязливи групи"

3.4.1. Тематичен приоритет "Овластување на уязливи групи"

Организација	Тема	Сума в евро
Сдружение "Асоцијација Интегро"	"Нашајт живот - в нашаите рџе"	€ 54 460
Аниридија Бугарија	Изграждане на нови механизми за самопомош при засегаатите од аниридија	€ 19 051
Асоцијација "Младежка иницијатива за граѓанско општество"	Диалог на поколенијата. За едно ново разбирање на деменцијата.	€ 18 489
Сдружение "Амала - Пријатели"	Младежки општествен център	€ 14 799
Фондација "Ромска Иницијатива"	Дебаитрането-иновативен подход за усвојување на алтернативни модели на етично и толерантно поведение на ученици од различен етнически произход од 8-12 клас	€ 16 138
Сдружение со нестопанска цел "ЖАРАВА" /Съдебно решение 30.01.2013 г. на ВОС/. Предишно име - СНЦ "ОПОРА БГ"	Социално вклучвање на хора со уврежувања	€ 19 983

СНЦ "Бизнес център- Бизнес инкубатор-Търговище"	"Широко отворени очи"	€ 12 243
Сдружение "Бъдеще за Крепост"	Да подадем ръка на болен	€ 17 379
Сдружение Жажда за живот	Заедно срещу дискриминацията, домашното насилие и трафика на хора - социално включване и овластяване на младите роми	€ 19 712
МЕДИИ С ЧОВЕШКО ЛИЦЕ	"Гласът на оцетените"	€ 13 844
Сдружение "Младежки алианс-Варна"	Мрежа на ромските административни медиатори	€ 19 993
Морски клуб "Приятели на морето"	Морска академия 2014-2015	€ 19 354
СДРУЖЕНИЕ "КАРАТЕ КЛУБ РОНИН 11"	Активен спорт – път към толерантността	€ 13 099
Институт за изкуство и терапия ЛИБЕРА	Терапевтичната сила на ритъма срещу училищното насилие и агресия в големи, средни и малки населени с ромски общности места в област Кюстендил	€ 19 923
Сдружение "Център за европейско развитие и квалификация"	Развитие на механизъм за самопомощ и трудова реализация, чрез изграждане на умения в приложни изкуства	€ 19 897
Фондация "Метатрон"	Пилотен проект – „Житейски компетентности“	€ 19 922
Сдружение "Знание"	Храна и здраве	€ 17 806
Сдружение "Център за образователни програми и социални инициативи"	ТЕХНИЯТ ГЛАС	€ 19 134
Фондация "Център за изследвания и политики за жените"	ОВЛАСТЯВАНЕ НА ПОЛАГАЩИТЕ ДЪЛГОСРОЧНА ГРИЖА В СЕМЕЙСТВОТО (С ГРИЖА ЗА ГРИЖА)	€ 17 905
Севери	Онлайн "Омбудсман"	€ 9 097
Народно читалище "Просвета 1919"	"Създаване на устойчиви механизми за овластяване на уязвими групи в сферата на ръчното творчество"	€ 16 890
Сдружение "Дебют"	Етнически младежки конфликти	€ 17 255
Фондация "Цветан Цанов"	ГоТиин.си	€ 18 686
Фондация за регионално развитие Рома 1995	Нови възможности за развитие на общностите в Столипиново чрез превенция на ранните бракове	€ 19 996
Център за местни и регионални политики	Общностен център за развитие Козлево	€ 12 085
Фондация Авокадо	Включване на уязвими групи чрез интегриране на млади личности в сферата на изкуствата	€ 15 708
Спина бифида и хидроцефалия-България	Работилница за взаимопомощ	€ 4 971
"АМОР - Асоциация за местно общностно развитие"	"Активни местни общности"	€ 4 977

Сдружение "НАВИГАТОР"	"Поглед към нови възможности" Компютърни занимания за хора с увреждания, създаване на интернет общество в рамките на целевата група.	€ 4 472
Академия за образователни иновации Дълголетие	Шанс за успешно бъдеще	€ 4 988
Сдружение "Равновесие"	"Овластяване на уязвими за трафик млади хора"	€ 26 710
Сдружение "Шанс и закрила"	Толерантност и равнопоставеност	€ 30 029
Сдружение "Реплика"	Театър "Спешна помощ"	€ 26 999
Общество Адаптация	Отворени умове	€ 37 850
Фондация "Рома-Лом"	Общностен център за подкрепа - Лом	€ 30 280
Сдружение "Движение Паневропа-България"	„СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ ЧРЕЗ НОВИ ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ“	€ 26 382
Фондация "Галерия 10 - център за изкуства"	Трудова реализация и социална интеграция на деца и младежи с увреден слух чрез усвояване на художествени занаяти	€ 24 973
Приятели на хора в неравностойно положение	Помощ за самопомощ на хората с психична болест. Въвеждане на кризисна карта в гр.София	€ 38 070
Дружество за разпространение на знания-Смолян	"Овластяване за достоен живот"	€ 44 732
Национален център за социално-емоционално развитие	Бъдеще за децата ни - развиване на социални умения на деца в начална училищна възраст	€ 37 014
Сдружение "Асоциация Доза обич"	"Отворени врати"	€ 31 279
Сдружение Българско сдружение за личностна алтернатива	"Заедно за нас"	€ 23 608
Общинска агенция за устойчиво развитие - Карлово	Нови възможности за трудова реализация на хора с увреждания	€ 49 317
Фондация "Мисия спасение"	„Преход с изкуство и познание“ - бежанци и лица търсеци закрила от уязвима група, чрез изкуство намират своята културна идентичност, а чрез познания за средата и практически умения успяват да поемат сами своя живот и бъдещето на деца си.	€ 44 940
Асоциация Фабрика за идеи	Солидарна мрежа за овластяване на безработни младежи и възрастни хора "Резиденция Баба"	€ 32 566

3.4.2. Тематичен приоритет "Разширяване на предоставяните услуги за подобряване на благосъстоянието на представители на целевите групи"

Организация	Тема	Сума в
-------------	------	--------

		евро
"Асоциация НАЯ"	Достойнство - живот без насилие	€ 59 600
Фондация "Европейски софтуерен институт - Център Източна Европа"	Технологии за включване на деца и младежи с аутизъм в живота на общността и трудовия пазар	€ 68 400
Фондация Асоциация Анимус	„Приятелите на Зипи” – бъдещите граждани на България	€ 69 700
фондация "Здраве и социално развитие"	„Модел за интегрирано развитие (МИР) на ромски младежи“	€ 70 790
фондация "Ръка за помощ"	Заедно за бъдещето на децата ни!	€ 15 011
Сдружение "Център Мария"	”Овластяване на уязвими рискови групи чрез предоставяне на качествени социални услуги”	€ 19 991
Асоциация на родителите на деца с епилепсия	Инициатива за приобщаваща семейна среда	€ 19 992
Сдружение Ре-Акт	Възможности за всеки - подобряване на социалните умения на младежи във възпитателни институции за ефективната им реинтеграция в обществото	€ 16 664
Фондация "Материка"	"Избери своето бъдеще"	€ 13 199
Фондация за децата в риск по света	Мобилен подход "Библиотека на играчките"	€ 16 968
Сдружение "Център за подкрепа на социалната интеграция - Приоритети"	Метроводител за незрящи	€ 19 813
Българска федерация по зимен и летен универсален бой	Превенция и интеграция чрез философията на Джудо (Формиране и устойчиво развитие на младежка структура в с.Лопян, община Етрополе , на базата на взаимно обучение по Джудо)	€ 4 493
Мулти акт	И аз ще успея!	€ 4 491
АКРО Асоциация за кариерно развитие и обучение	УЧИ СЕ И ПОМАГАЙ	€ 4 400
Народно Читалище "Напредък-1920г."	Заедно срещу самотата	€ 4 352
Народно читалище „Наука -1902”	Илюзия или реалност?!	€ 4 999
Сдружение Толерантност за Всички	„Внедряване на иновативен мултидисциплинарен модел в дом за деца лишени от родителска грижа „Констанца Ляпчева“, гр. Долна баня"	€ 4 971
Фондация Подслон за човечеството	"За по-добри жилища"	€ 21 996
Фондация Карин дом	Създаване на подкрепяща образователна среда за деца със специални нужди в детските градини	€ 34 641
фондация "Панацея"	"Информиран днес - Отговорен утре"	€ 34 645
Сдружение "Човеколюбие"	Социално включване на хора с влошено психично здраве в община	€ 42 906

Стрелча		
Фондация за социална промяна и включване	Иновативен подход при съчетаването на социални услуги и предприемачество - Център "Възможност"	€ 42 088
Фондация "Гъливер клиринг хауз"	Менторска програма за подкрепа на деца и семейства в общността и превенция на отпадането от училище	€ 49 327

3.5. Тематична област "Устойчиво развитие и опазване на околната среда"

3.5.1. Тематичен приоритет "Повишаване приноса на НПО за устойчивото развитие"

Организация	Тема	Сума в евро
Фондация „Живот с достойнство“	Демонстрационен Еко-център за деца и младежи в природен парк „Странджа“	€ 17 030
Сдружение "Балканка"	Насърчаване на взаимодействието между НПО и държавни структури за възстановяване на автохтонната балканска пъстърва в Рила планина	€ 17 555
Сдружение с нестопанска цел "БАГА-ТУР"	Дивите животни и птици в митологично-обредната сиситема на древните траки и прабългари	€ 19 437
Регионално движение "Екоюгозапад"	„Да ги върнем старите сортове от ябълка и круша на нашата трапеза“	€ 14 000
Асоциация на Спелеоклубовете в София	Невидимото богатство на подземния свят	€ 16 458
Сдружение за териториален и екологичен просперитет (СТЕП)	Партньорство за природосъобразно стопанисване на пасищата	€ 17 155
Сдружение "Обществен КОМПАС"	Сухоземните костенурки - осигуряване на устойчиво развитие	€ 15 936
Спортно, туристическо и природозащитно дружество "Академик"- Русе	Заедно с грижа за дивния Балкан	€ 12 300
Народно Читалище "Петър Богдан" 1909	Еко-център за обучение и устойчиво развитие "У-планин"	€ 17 363
СДРУЖЕНИЕ "ТУРИСТИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО - ПРИСТА"	Заедно за устойчиво развитие на Дунавски острови	€ 17 000
Сдружение "Регионален Бизнес Център Плевен"	Ние опознаваме биоразнообразието	€ 15 929
Център за образование, култура и екология 21 (Център21)	Повишаване приноса на НПО в изпълнение на мерки за устойчиво развитие и опазване на околната среда при население от етнически малцинства (роми) в Добрички регион.	€ 4 984

Сдружение "Училище за нашите деца"	„Зелената градинка” в детска градина и начално училище „проф. Николай Райнов” и открити класни стаи за всички.	€ 4 995
Сдружение Център за регионално развитие и инициативи	Насърчаване на гражданските инициативи за устойчиво развитие и опазване на биоразнообразието в планинските ливади и пасища чрез контрол над орловата папрат	€ 4 906
Сдружение "Училищно настоятелство при основно училище "Петко Рачев Славейков"- село Джулюница	"Създаване на мултимедийна лаборатория за събиране на база данни за местния хабитат"	€ 4 110
Джуниър Ачийвмънт България	Зелено предприемачество за устойчиво развитие	€ 39 946
Регионална агенция за предприемачество и иновации - Варна	Адаптирането към климатичните промени - възможности за устойчиво развитие	€ 20 677
Сдружение Горичка	Агенти на промяна: платформа за информираност и реализация към по-устойчиво бъдеще	€ 27 500
Фондация "Евро - перспективи"	Повишаване участието на НПО в създаването и прилагането на политики за устойчива енергия	€ 35 899
Българско Движение "Син флаг"	Училищната мрежа на Програмите "Екоучилища" и "Учим за гората" - модел за успешно сътрудничество за устойчиво развитие, опазване на околната среда и екологично образование	€ 36 664
Сдружение за дива природа БАЛКАНИ	Не сме сами на скалите	€ 36 671
Сдружение "Байкария"	Опазване на природните ресурси в района на високи западни Родопи, чрез повишаване на информираността и развитие на устойчиви туристически практики	€ 41 749
Сдружение Устойчиво Общество	Фермерските пазари в София и Пловдив - събития за устойчиво развитие	€ 41 622
Сдружение "Хора и Природа"	Наследените семена – връзка между хората и природата в урбанизираща се среда	€ 35 664
Сдружение Черноморска мрежа на неправителствените организации	Намаляване на отпадъците в морето и по крайбрежието и устойчиво използване на природните ресурси	€ 43 494
Алианс за Регионално Сътрудничество и Развитие	ЗЕЛЕНИ В ДЕЙСТВИЕ	€ 40 300
Българско дружество за защита на птиците	Търсенето на щъркела: "науката на гражданите" в действие	€ 37 476

"Център за екологично право"

Extractive and Energy Industry Watch:
Правна и журналистическа практика за
по-голяма прозрачност и отчетност на
енергийната и добивната
промишленост

€ 27 695

Допълващи дейности

Собствени проекти

Изследване на езика на омразата

€ 16 162

4. ПРОГРАМА “ЕВРОПЕЙСКИ ПОЛИТИКИ”

Като нова страна-членка на ЕС, България споделя редица общи предизвикателства с останалите страни от петото разширяване в Централна и Източна Европа. Те произтичат от общата им историческа съдба през втората половина на XX век, по-ниското икономическо развитие в сравнение със старите страни-членки и по-ниското ниво на интеграция в европейските структури. Съществуват опасения, че като резултат на икономическите и политически кризи тези различия, както и наследените предубеждения, може да се задълбочат и да доведат до един по-затворен и фрагментиран ЕС, където доминират процесите на ре-национализация на ключови политики.

През 2013 г. ЕС се разшири, като прие нова страна-членка – Хърватия, но процесът на разширяване като цяло е в застой. Икономическата криза в Европа започна да отшумява, но имаше признаци на започваща политическа криза, изразяваща се в нарастване на евро-скептицизма и популизма, особено в контекста на европейските избори през м. май 2014 г.

Същевременно, повече от осем години след присъединяването си, България среща редица специфични предизвикателства, свързани със способността за ефективно противодействие на организираната престъпност и корупцията, липсата на административен капацитет за усвояване на средствата от ЕС и за пълноценно и равноправно участие в процеса на вземане на решения на европейско ниво, както и редица дефицити на функциониращата демокрация, които са предизвикателства и за отвореното общество в страната. България има два недовършени проекта за европейска интеграция – членство в Шенген и Евронзоната.

На този фон ролята на програма “Европейски политики” е да съдейства за пълноценното интегриране на България в ЕС, както и за укрепването на капацитета на българските институции и граждани да прилагат общите европейски политики и да участват в тяхното формиране.

Програмата комбинира изследователски и аналитични подходи с дейности по застъпничество и мониторинг.

Чрез Инициативата за европейски политики, програмата установява и развива контакти с изследователски институти и експерти със сходни цели в ЕС и особено в новите страни-членки от ЦИЕ, както и в страните, включени в политиката на съседство и Западните Балкани.

Основни цели на програмата са:

- По-голяма “отвореност” на конкретни съществуващи политики на ЕС (визова политика, политика на трудови пазари, политика на разширяване)
- По-голяма релевантност на общите политики към специфичните нужди на новите страни-членки (икономически политики, политики на догонващо развитие)
- По-активно гражданско участие и по-ефективно използване на потенциала на създадения през годините на прехода неправителствен сектор в ЦИЕ в процеса на формиране на европейски политики.

„Европейски индекс на настигането“ на програма „Европейски политики“ бе продължен и през 2014 г. и се очерта като един от основните проекти на програмата. Проектът регистрира до

каква степен страните-членки от Централна и Източна Европа са “настигнали” старите страни членки по отношение на категориите: икономика, качество на живот, демокрация и добро управление. Изработена бе специална интернет-базирана и максимално интерактивна платформа на „Индекса на настигане“ - www.TheCatchUpIndex.eu, която предоставя възможност на всеки потребител да състави „собствен индекс“ на базата на въведените данни и възможностите на платформата с графично представяне.

На базата на съставения индекс бяха изготвени аналитични доклади – по отделни страни и категории, даващи препоръки за развитието на политики с оглед преодоляване на негативните различия и на успешен процес на “догонване”, които бяха събрани в основния доклад „Това е процес: Индекс на настигането 2013 г.“, на английски език, публикуван на страницата www.eupi.eu и www.thecatchupindex.eu) в началото на 2014 г. На базата на индекса бяха изготвени кратки анализи (policy briefs), публикувани на страницата www.eupi.eu , както и в „Политики“ на www.politiki.bg като статии на български език, както и публикации и интервюта в национални и международни медии. През 2014 г. продължи събирането и анализирането на данни по 47 базови индикатора за 35 страни за следващото издание на „Индекс на настигането 2014 г.“, което бе публикувано в края на 2014 г.. Четвъртото издание на индекса с доклада “Ефектът на гравитацията“ бе представен през м. декември 2014 г. в Брюксел на публично събитие в сътрудничество с European Citizens’ Action Service(ECAS), като така се отбеляза и десетата годишнина от петото разширяване на ЕС. През м. януари 2015 г., докладът бе представен в България на събитие с участието на заместник министър-председател по координация на европейските политики и катедра „Политология“ на СУ.

През 2014 г., продължи издаването на кратки аналитични материали (policy briefs), които се фокусираха върху важни теми и събития, свързани с европейската интеграция на новите страни членки от ЦИЕ и ЕС, които се публикуваха в електронен формат на страницата www.eupi.eu и други интернет страници, както и по ел.поща с над 2500 получатели.

Темите на аналитичните доклади включваха и въпроси на миграцията в ЕС, с фокус върху българските граждани в други страни-членки, обществено мнение и доверие в ЕС и неговите институциите, правосъдие и вътрешни работи, проблеми на гражданско участие на национално и европейско ниво.

През 2014 г., ИОО-София си сътрудничеса с гражданската платформа MoveBG, като взе участие и я подкрепи за заключителната конференция от инициативата "Визии за Европа". Конференцията се проведе през м. май 2014 г., като едно от най-интересните и важни публични събития на европейска тематика в България. ИОО-София подкрепи и взе участие и в публикацията "Визии за Европа: Европейски приоритети през българският прочит" (на български и английски език) като сборник от доклади на български експерти в областта и публичното представяне сборника през м. декември 2014 г. г.

В контекста на изборите за Европейски парламент през 2014 г., ИОО-София осъществи проекта „Гласувай в чужбина: Мобилизиране на българските граждани за европейските избори 2014“ с подкрепата на Open Society Initiative for Europe (OSIFE), като част от инициативи за мобилизиране на общности от европейски граждани живеещи в други страни от ЕС. Проектът имаше като основна цел мобилизирането на български общности в чужбина да гласуват в европейските избори – за местен или за кандидат в България, като така се включат като равнопоставени европейски граждани. Проектът имаше за цел и да информира за процесите и политическите дебати в Европа след изборите, съставянето на нова Европейска комисия, нейната програма и други важни събития в европейските институции. Създадените за целите на проекта платформи в социалните мрежи и интернет страница останаха да действат и след края на проекта, за да предлагат информация и обратна връзка по европейска тематика.

ИОО-София взе участие и в заседанията на Съвета за обществени консултации към Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове към Народното събрание на Р България, като част от гражданския принос в процеса на програмиране на средствата от ЕС и регионално планиране за периода 2014-2020 и формирането на европейски политики.

4. ПРОГРАМА "ЕВРОПЕЙСКИ ПОЛИТИКИ"

Собствени проекти	Тема	Сума в евро
Финасиран от Институт Отворено общество Будапеща, съфинансиран по програма Европейски политики	Гласувай в чужбина: Мобилизиране на българските граждани за европейските избори 2014	€ 27 863
	Индекс на настигане 2013/2014	€ 24 630

Организация	Тема	Сума в евро
Гражданска платформа MOVEBG	Заклучителна конференция "Визии за Европа"	€ 4 387
Гражданска платформа MOVEBG	Публикации "Визии за Европа: Европейски приоритети през българският прочит"	€ 4 090

5. ПРОГРАМА “УПРАВЛЕНИЕ И ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ “

През 2014 година Програмата Управление и публични политики продължи да отделя специално внимание на: реформите в образованието и общественото здравеопазване; реализирането на Платформата за създаване на проекти (ПСП), която е част от инициативата на Институт „Отворено общество“ в Будапеща под надслов “Подобряване на ромското включване чрез изграждане на капацитет за максимално използване на фондовете на ЕС”. Програма Управление и публични политики осъществи също проекти в сътрудничество с редица партньори, сред които важна роля играят международни организации като Световна банка, местни НПО, Министерството на образованието и науката, Министерство на финансите, Евроситис, НСОРБ, посолства на страни-членки на ЕС , водещи печатни медии и др.

Наблюдение върху кризата и бедността — макроикономически, политически и социални рискове

През 2014 г. Програма Управление и публични политики продължи традиционната си инициатива Macro Watch за мониторинг на икономиката и публичните бюджети. Анализи на икономическата и социалната политика, както и на състоянието на българската икономика са обсъждани на различни дискусии и са публикувани в електронното издание www.politki.bg на ИОО–София и в средствата за масово осведомяване.

Здравеопазване: Серия от анализи, свързани с ключови направления на политиките в здравеопазването

В продължение на работата по наблюдение на ключови за българското здравеопазване проблеми програма УПП участва активно в обществения дебат чрез публикации в печатните медии и интервюта за агенции като Дойче веле и електронни медии. Основен акцент в работата на програмата отново бяха човешките ресурси в здравеопазването, миграцията на медицински персонал и регионалните аспекти на здравната реформа.

Измерване на качеството на висшето образование в България

През 2014 г. екипът на Програма Управление и публични политики продължи своите дейности в областта на изследванията на качеството на висшето образование. Основните усилия бяха съсредоточени в актуализиране на методологията за рейтинговата система на висшите училища в България и разширяване на функционалностите на нейната уеб-платформа. Бяха осъществени редица анализи и проучвания сред всички заинтересовани страни в процеса – студенти, работодатели, преподаватели и администратори във висши училища. По поръчка на МОН беше публикувано четвъртото поредно издание на Рейтинговата система на висшите училища в България (<http://rsvu.mon.bg/rsvu3/>). Представянето на резултатите предизвика широк медиен интерес. Съпътстващите анализи и информацията в нея бяха публикувани в бр. 04/14 на електронното издание „Политики“.

Създаване система за управление на ефективно професионално образование

В партньорство със Сирма Груп и АдминСофт екипът на програма УПП участва в разработването на система за управление на професионалното образование по поръчка на МОН. В рамките на годината бяха подготвени 22 аналитични доклади на базата на проведено социологическо проучване. 20 от докладите са посветени на всяка от така наречените секторни мрежи в професионалното образование. Секторните мрежи са групи от училища, преподаващи в професионални направления, които са сходни помежду си от гледна точка на секторното разделение в икономиката. Два от докладите са обобщаващи и оценяват състоянието на цялото професионално образование и ефективността на професионалните училища. През декември 2014 г. ИОО-София участва в експертни дискусии в МОН по темите застъпени в докладите и в подготовката на 5 публични събития за представяне на резултатите пред експерти и директори на професионалните училища в България.

Диалог за нов обществен договор за предучилищното и училищното образование в България

През 2014 г. продължиха и дейностите по развитие и разрастване на клубове „Активно учителство“. В края на годината мрежата обхваща около 60 педагози от 4 детски градини и 4 училища в 3 области и 4 общини.

Варна бе домакин на Втория национален фестивал на учителите от клубовете по Активно учителство в България, проведен на 8 и 9 ноември 2014 г. под мотото „Образованието е това, което ни прави свободни“.

В рамките на фестивала участниците в клубовете представиха портфолиа от едногодишната си работа чрез метода „Жива книга“.

Проведена бе дискусия за професионалното развитие на учителите в България в контекста на публичните дискусии по проекта на закон за училищното и предучилищното образование. В резултат на обсъжданията и дебатите участниците формулираха предложения и препоръки за професионална подкрепа и продължаващо квалификационно развитие на учителството в България.

Клубовете започнаха подготвителна работа за самооценка и оценка от приложението на модела „International Teacher Leadership“ (ITL) на Университета Кеймбридж – Великобритания в България, която се очаква да бъде осъществена през 2015 г.

Наблюдение и подкрепа за образователните политики в България

През 2014 г. експертите на „Образователната работилница“ към Институт „Отворено общество“ се включиха активно в серия публични обсъждания, посветени на образователна реформа и нормативната база за нейното осъществяване.

През 2014 г. Институт „Отворено общество“ участва в реализацията на Механизма за избор на юридически лица с нестопанска цел за избор на наблюдатели с право на съвещателен глас и техни заместници в състава на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ за програмния

период 2014-2020 г. (ОП НОИР) и в излъчването на общ представител със съвещателен глас и негов заместник в състава на група „Образование и обучение“ на Комитета.

През месец декември 2014 г. бе направена презентация по време на заключителната годишна среща на Комитета за наблюдение на проект BG051PO001-3.1.06 "Подобряване на качеството на образованието в средищните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес", осъществяван от Министерството на образованието и науката по ОПРЧР, в която бяха направени препоръки, свързани с повишаване на ефектите от програмите и проектите за целодневна организация и извънкласни дейности. Препоръките се базират на резултатите от анализи на ИОО-София в сферата на образованието.

През 2014 г. бе поставено началото на предварителна оценка на ефектите от ОП НОИР върху образователната интеграция на уязвими групи като ромите.

В периода октомври - декември 2014 г. експертите на Институт „Отворено общество“ взеха участие в работни срещи на водещи неправителствени организации и експерти, работещи в областта на образователната реформа, и разработиха набор от препоръки към актуализирания вариант на новия проектозакон за предучилищното и училищното образование.

Представители на Институт „Отворено общество“ участваха активно в подготовката и провеждането на редица форуми, посветени на образователната реформа, сред които Предизборния дискуссионен форум „Образованието – диалог за бъдещето“, организиран с парламентарно представените политически сили в рамките на „Диалог за бъдещето“ през месец септември 2014 г., Годишна конференция „Качествено образование за всяко дете“, проведена през ноември 2014 г. в София от Фондация „Заедно в час“, Представителството на Европейската комисия и Световната банка в България, Международната конференция „Успешни модели за овластяване на ромските жени и младежи“, организирана през месец ноември 2014 г. от ЦМДТ „Амалипе“, както и семинар за представяне и обсъждане на резултатите от „Изследване на децата, чиито родители живеят в чужбина“, организиран от УНИЦЕФ – България през месец декември 2014 г.

5. ПРОГРАМА "УПРАВЛЕНИЕ И ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ "

Собствени проекти	Тема	Сума в евро
	Наблюдение върху кризата и бедността 2013/2014 — макроикономически, политически и социални рискове"	€ 11 575
	Здравеопазване Серия анализи, свързани с ключови направления на политиките в здравеопазването.	€ 1 312
	Човешки ресурси в здравеопазването	€ 284
	Диалог за нов обществен договор в предучилищното и училищното образование в България	€ 1 096

6. ПЛАТФОРМА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПРОЕКТИ И МЕРИ БЪЛГАРИЯ

Платформа за създаване на проекти (Платформа, ПСП), е част от Програмата "Максимални ползи за ромското включване от структурните фондове на Европейския съюз" (МТМ²) на Институт Отворено общество Будапеща. ПСП се ръководи от Институт „Отворено общество” - София по Програмата УПП в консорциум с 6 други организации, разпределени на регионален принцип - Център за междуетнически диалог и толерантност "Амалипе" – Велико Търново, Сдружение "Свят без граници" – Стара Загора, Асоциация "ЛАРГО" – Кюстендил, Фондация "Рома" – Пловдив, Сдружение "Нов път" – Хайредин, област Враца, Асоциация "Интегро" – Разград.

През 2014 г. Платформата продължи да консултира безвъзмездно кандидати за проекти по структурните фондове на ЕС, работещи в полза на ромските общности, като им предостави безвъзмездно достъп до същото ниво и качество при разработването на проекти и възможности за застъпничество, каквито се предлагат на високи цени от консултанти и консултантски фирми по Структурните фондове (СФ). Това личи и от постигнатото равнище на успеваемост, което надхвърля многократно обичайното за типичния кандидат за финансиране и е сравнимо с ефективността на добрите консултантски фирми. Консултантските услуги бяха предоставени на територията на цялата страна за общини, училища, детски градини и неправителствени организации. Консултираните теми бяха в областта на образованието, социалните услуги и заетостта. През 2014 г. в резултат на работата по Платформата са одобрени за финансиране 7 проекта на обща стойност близо 5,6 млн. лева.

През изтеклата година беше широка приложена и услугата Менторство/Наставничество за подкрепа на бенефициенти на ПСП, които вече имат спечелени проекти, но изпитват затруднение по изпълнението, отчитането, подготвянето на конкурси по Закона за обществени поръчки.

През 2014 ПСП се фокусира и върху изграждането на капацитета на представители от неправителствения сектор работещи в областта на ромското включване, чрез организирането на обучения в следните сфери: "Организация и изпълнение на дейности по застъпничество"; "Интегрирани подходи и методи за превенция на изоставянето на деца , ранните бракове и раждания , преждевременното напускане на училище; " Писане на проекти"; " Придобиване на специфични знания и умения на за провеждане на научни изследвания на местно равнище за определяне на специфичните проблеми на ромите на местно контекст"; "Обучение за учители от детски градини и училища - стратегии и подходи за ефективна работа с ромската общност"; " Обучение по разработване на проекти"

В рамките на Платформата бяха предоставени два вида безвъзмездно финансиране – възстановимо и невъзстановимо (същинско безвъзмездно финансиране) (до 20 000 лв.). По схемата за невъзстановимото безвъзмездно финансиране бяха сключен два договора на стойност 12 003 лв, а по схемата възстановимо безвъзмездно финансиране общо четири договора на обща стойност 129 713 лв.

Обобщени статистически данни за 2014 на ПСП

---

² Making the most of EU funds for Roma inclusion

Година	Общо	Не финансирани проектни предложения	Прекратена консултация или не внесен проект	В процес на консултация или проучване	Внесени проектни предложения чакащи разглеждане	Финансирани проектни предложения
2014	25	13	2	1	2	7 общо = 5 578 135лв.

През 2014 г. продължи развитието и разрастването на българската мрежа от общини за местна ефективна ромска интеграция – България (МЕРИ), осъществявана в рамките на инициативата „Максимални ползи за ромското включване от структурните фондове на ЕС – Институт „Отворено Общество“ – Будапеща и координирана от Институт „Отворено общество“ в партньорство с Националното сдружение на общините в Република България. В края на 2014 г. мрежата обединява над 50 общини.

Основните дейности на МЕРИ - България през 2014 г. включваха обмяна на опит със западноевропейски общини (Гент, Белгия, Мюнхен, Германия, Мадрид, Испания и Лион, Франция) и страни от Източна Европа (Сърбия и Румъния) по отношение на образователната интеграцията на ромите, здравеопазването, подобряването на жилищните условия, осигуряването на заетост, включително чрез развитието на социална икономика и социалното предприемачество и активно трудово посредничество. Организиран бяха 4 обменни посещения в страната за изучаване на добри местни практики за интеграция на ромите. През 2014 г. в резултат на проведените дистанционни обучения на служители от българската общинска администрация и от звена и структури, предоставящи основни услуги (училища, детски градини и др.) броят на издадените сертификати в рамките на обучителната програма на МЕРИ нарасна до 350.

През годината МЕРИ – България, в партньорство с гр. Гент, Белгия и с подкрепата на неправителствената организация „Sensus“ – Швеция, координира дейността на неформална група от общински експерти по социална икономика. В рамките на платформата за социална икономика бяха обосновани предложения за създаване на нормативна среда и разработване и осъществяване на публични политики, благоприятстващи намаляването на бедността и социалното изключване чрез социално предприемачество.

Платформа за генериране на проекти

Организация	Тема	Сума в евро
Фондация за регионално развитие "Рома Пловдив"	Регионални партньори при изпълнение на програмата	€ 3 364

Сдружение "Либерална алтернатива "	Регионални партньори при изпълнение на програмата	€ 3 364
Асоциация "Интегро- Разград"	Регионални партньори при изпълнение на програмата	€ 3 364
Сдружение Свят без граници"	Регионални партньори при изпълнение на програмата	€ 3 364
Център за междуетнически диалот "Амалипе"	Регионални партньори при изпълнение на програмата	€ 3 364
Сдружение "Нов път Хайредин"	Регионални партньори при изпълнение на програмата	€ 3 364

Мрежа за ефективна ромска интеграция

Организация	Тема	Сума в евро
Национално сдружение на общините в България	Партньори при изпълнение на програмата	€ 9 028
Фондация за реформа в местното самоуправление	Партньори при изпълнение на програмата	€ 5 730
		€ 14 758

Платформа за генериране на проекти – допълващи и възстановими грантове

Организация	Тема	Сума в евро
Фондация "Романо Дром" Плевен	"Детството може да бъде прекрасно"	€ 1 026
Сдружение "Романи бах" Самоков	Отвъд различията – насърчаване на толерантността и разнообразието чрез интегрирано образование за най-малките"	€ 17 914
Сдружение "Българо-румънско трансграничен институт по медиация "	„Социализация чрез образователна интеграция	€ 22 107
Сдружение "Център за образователни програми и социални инициативи" /ЦОПСИ/ гр. Ямбол	ЕТНИЧЕСКИ ПРОСТРАНСТВА "	€ 18 991
Сдружение "Елисавета Кларк и Пенка Касабова"	МНОГОЦВЕТНА ДЪГА" (модел за образователна интеграция на деца от предучилищна възраст в межкултурна среда)	€ 0

Сумата е възстановена през 2014

7. ИЗВЪНРЕДЕН (КРИЗИСЕН) ФОНД

Извънреден фонд към фондация „Отворено общество“ е създаден с цел да подпомага гражданския сектор и уязвимите групи в страните от Централна и Източна Европа да посрещнат негативните ефекти, свързани с глобалната икономическа криза.

Кризисен фонд

Организация	Тема	Сума в евро
Фондация "Капитал"	Повишаване на авторитета, влиянието и капацитета на НПО чрез популяризиране на вдъхновяващи добри практики - в партньорство с "Икономедия" АД и Клуб по конен спорт "Русалиите"	€ 9 948

8. ПРАВНА ПРОГРАМА

Мисията на Правна програма се състои в отстояване на принципите на върховенство на правото и защита на основните права на човека в процеса на реформа на българската съдебна власт и правоохранителните органи. През 2014 г. работата на програмата беше организирана в две тематични направления: защита на основните права на гражданите и насърчаване на прозрачността и отчетността на институциите, отговорни за правосъдието и опазването на вътрешния ред.

Върховенство на правото

Специален акцент в работата на програмата през 2014 година беше поставен върху въпроса за върховенството на правото в ЕС. През 2013 година Европейската комисия организира пан-европейски дебат за защитата на върховенството на правото като един от основните принципи, на които е изграден ЕС и основна ценност на самия съюз и всичките държави – членки. В резултат на дебата на 19 март 2014 година Европейската комисия оповести нова рамка за укрепване на върховенството на правото, която предвижда възможността комисията да следи и да се намесва, ако в отделни държави членки възникнат сериозни посегателства спрямо върховенството на правото. Дебатът на европейско ниво се проведе без участие на българската професионална юридическа общност, което показва слабо познаване на текущите европейски въпроси и слаб капацитет за включване в тяхното разрешаване. По тази причина през 2014 година Правна програма на Институт „Отворено общество“ – София организира серия от инициативи, насочени към запознаване на широката професионална общност в страната с европейските дебати за укрепване на върховенството на правото и насърчаване на капацитета за включване в процеса на изработване на обща политика.

На първо място, програмата организира превеждането на български език и публикуването на изданието „За правосъдието в ЕС“, което съдържа обобщение и основни изказвания от конференцията „Assises de la justice. Каква да бъде ролята на правосъдието в ЕС“ организирана от ЕК в края на 2013 година. Кръгла маса за представяне на изданието и за обсъждане на гледната точка на българската юридическа общност беше организирана на 25 юни 2014 г., съвместно с Катедра Европеистика към Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“. Темата на кръглата маса беше „Приложението на чл.7 от ДЕС“, а материалите от нея бяха публикувани в сп. „Адвокатски преглед“, бр.10/2014 г.

На второ място програмата посвети усилия на популяризиране в страната на вече съществуващите европейски механизми за наблюдение и оценка на състоянието на върховенството на правото в държавите – членки. На 29 април 2014 г. програмата организира в партньорство с Министерството на правосъдието на Република България конференция на тема „България в информационното табло на ЕС по въпросите на правосъдието“, на която беше представено и обсъдено представянето на България във второто издание на информационното табло и бяха изведени приоритети за продължаване на реформата в националното правосъдие.

Пак в преследване на същата цел, на 30 октомври 2014 г. програмата организира съвместно с Националния институт на правосъдието и Българската асоциация за европейско право публична лекция на г-н Александър Арабаджиев, български съдия в Съда на ЕС по темата „Върховенството на правото според практиката на Съда на ЕС“. На лекцията присъстваха над 70 представители на юридическата общност в страната – висши съдии, прокурори, адвокати и преподаватели по право. Аудио-запис на лекцията е достъпен на интернет сайта на Института.

Основни човешки права

През септември 2014 г. Програмата приключи участието си в изпълнението на проекта „Подобряване на достъпа на уязвими групи до правна помощ чрез въвеждане на пилотен проект за гореща линия за първична правна помощ и регионални центрове за консултиране“, финансиран по Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г. и осъществяван от Националното бюро за правна помощ (НБПП), в сътрудничество със Съвета на Европа. През последния етап от своето участие Програмата подготви оценка на резултатите от приложението на двете нови услуги на НБПП (регионални центрове за правна помощ и горещ телефон за правна помощ) за първите шест месеца от тяхното действие. Проектът допринася съществено за укрепване на капацитета на НБПП за управление на системата за правна помощ, а двете нови пилотни услуги на НБПП съществено улесняват достъпа до правосъдие на широк кръг от хора в уязвимо социално положение.

В края на 2014 година (на 9 декември 2014 г.) програмата представи резултатите от второ национално представително изследване на обществените нагласи спрямо речта на омразата. Изследването е финансирано по Фонда за съпътстващи дейности на Програмата за подкрепа на НПО в България на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Данните показват, че явлението е широко разпространено у нас и това налага необходимостта от формулиране и прилагане на специална публична политика за ограничаване на речта на омразата и свързаните с нея престъпления от омраза. С цел укрепване на капацитета на програмата за работа в тази област, през 2014 година беше назначен стажант изследовател, който се занимава с изследване и популяризиране на добри чуждестранни практики за борба с престъпленията от омраза. Инициативата е подкрепена от Тинк Танк Фонда към Фондациите „Отворено общество“

Прозрачност и отчетност на институциите

2014 година беше година на важни избори в българската съдебна система – Висшият съдебен съвет избра нов председател на Върховния касационен съд, както и редица председатели на съдилища от по-ниски инстанции. С цел информиране на националния дебат около критериите за заемане на председателска длъжност в съдилищата програмата осъществи сравнително-правно изследване със заглавие „Какво (не) знаем за председателите на върховни съдилища в държавите членки на ЕС“. Резултатите от изследването бяха представени на кръгла маса на 11 септември 2014 г. Изследването беше осъществено в рамките на собствен проект на програмата „Наблюдение над кадровата политика на ВСС“.

Програмата продължи работа и по проекта „Цената на правосъдието в България“, чрез който провежда периодично наблюдение над обществените разходи за издръжка на правоохранителните органи и на органите на съдебната власт на национално ниво. През 2014 година екипът на проекта събира и анализира информация и проведе интервюта за подготовка на третия доклад от серия.

Становища и предложения

Във връзка с встъпването в длъжност на 43-тото Народно събрание, Програмата изготви становище до временната комисия за промени в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, с което мотивира необходимостта от промени в правилника в две посоки: създаването на отделни правила, които да регулират правомощията на Народното събрание да назначава членове от състава на редица колективни държавни органи (Висшия съдебен съвет, Конституционния съд, Комисията за защита от дискриминация, Съвета за електронни медии и т.н.) и предвиждане на допълнителни гаранции за експертно и обществено участие в процеса на приемане на ново законодателство. Програмата отправя подобни предложения към четвърти състав на Народното събрание и до момента само минимална част от тях са взети предвид.

Собствени проекти	Тема	Сума в евро
	Наблюдение на кадровата политика на ВСС	€ 620
	България в информационното табло на ЕС по въпросите на правосъдието	€ 4 300
	Какво (Не) знаем за МВР	€ 308

9. ПРОГРАМА "ОБЩЕСТВЕН ДЕБАТ"

През 2014 г. програма "Обществен дебат" на ИОО - София насърчаваше публичния дебат по приоритетни въпроси от дневния ред на демократичното общество чрез подкрепа и поддържане на електронното издание Politiki.bg и публикуване на данни от актуални социологически изследвания на Института на страницата OpenData.bg

През 2014 г. екипът на програмата администрира проект по Извънредния фонд, изпълняван от фондация „Капитал“. Той предвижда изработване на специализирано издание, което представя съществуващи добри практики и модели на НПО, популяризирайки ги като вдъхновяващи лични истории, които биха поощрили ангажирането на повече граждани с каузите на неправителствения сектор.

Собствени проекти	Тема	Сума в евро
	Електронно издание "Политики"	€ 9 802

Организация	Тема	Сума в евро
Български дарителски форум	Дарени ваучери за храна за пострадали от бедствията	€ 1 002

10. ПРОГРАМА “РОМА “

Програма Рома продължи с изпълнението на своите ключови стратегически цели и приоритети и през 2014 г. В тази връзка бяха изпълнени следните дейности и инициативи:

Инициативи, целящи утвърждаване на междуетническата толерантност и преодоляването на негативните обществени нагласи спрямо ромите

- Подкрепа за интеграция на ромите 2013-2020

В рамките на тази инициатива бяха организирани няколко публични събития, на които беше обсъждан напредъка по изпълнението на националните стратегически документи, касаещи ромската общност. Участваха представители на ромски и неромски НПО, местни и национални власти, експерти.

- Участие в провеждане на омнибусно социологическо изследване 2014 г.

Включване на въпроси за социалните дистанции в годишното омнибусно изследване на Института и проследяване на различията в нагласите и статуса на ромите спрямо останалата част от населението.

- Проект “PAIRS – Programmes for the active inclusion/integration of Roma”

През 2014 г. продължи изпълнението на проект “PAIRS – Programmes for the active inclusion/integration of Roma”, който включва 16 партньора (НПО и институции от 8 страни в Югоизточна Европа). Проектът е финансиран от Програмата за сътрудничество в Югоизточна Европа и съфинансиран от Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Неговата цел е да идентифицира добри модели за ромска интеграция и да подпомогне адаптирането им в партньорските държави. Бяха изпълнени редица дейности – посещения за обмяна на опит, национални и международни форуми, касаещи подобряване на статуса на ромите в Югоизточна Европа, изготвяне на информационни материали и др.

- Интернет портал за етническите малцинства Ethnos.bg

Интернет порталът <http://ethnos.bg/ethnos.php> се поддържа от Програма Рома, мобилизирайки вътрешни ресурси и външни експерти. Порталът предоставя информация, свързана със законодателството, отнасящо се до правата на човека, образованието, заетостта и др. въпроси от съществена важност за ромската общност. Порталът е източник на новини, публикува се информация за актуални конкурси и събития, а една от най-ценните части на портала е базата с контакти на организации на етническите малцинства.

Инициативи за изграждане капацитета на ромите за пълноценно участие в обществения живот

- Стипендиантска програма за лекари и специализанти по медицина от ромски произход

Проект „Ромско здравеопазване“ на Институт „Отворено общество“ – Будапеща в сътрудничество със Стипендиантската програма на Ромски образователен фонд и Програма Рома на Институт “Отворено общество” – София реализираха проект с цел подпомагане на образованието по медицина, наставничеството и обучението в застъпничество на ромските студенти в България. 64 млади роми от страната получиха финансова подкрепа за своето обучение във висши учебни заведения в страната и участваха в обучение по застъпничество, организирано от Център за междуетнически диалог и толерантност “Амалипе”. По време на своето обучение, студентите се подпомагат и от наставници - компонент, реализиран отново от Институт Отворено Общество – София. Проектът съдържа и комуникационен компонент, изпълняван от фондация „Интелдей“.

- Програма за стипендии на студенти от ромски произход в български университети Roma memorial university scholarship program 2013 – 2014

Институт “Отворено общество”- София администрира Стипендиантските програми на Ромския образователен фонд, Будапеща. По Програмата за стипендии на студенти от ромски произход в български университети (Roma Memorial University Scholarship Programme) през академичната 2013-2014 година бяха отпуснати 232 стипендии за студенти в бакалавърска, магистърска и докторантска форма на обучение.

- Стажантска програма за млади роми в посолството на САЩ „Мост към кариерното развитие“

Програмата се проведе за втора поредна година. 3-ма младежи от ромски произход бяха избрани от представители на Институт Отворено Общество – София и посолството на САЩ в България да прекарат 10-седмичен летен стаж, подобрявайки уменията си за работа в мултикултурна среда и повишавайки знанията си по английски език.

- Стипендиантска програма „Медици за по-добро бъдеще“

Програмата беше подкрепена финансово от Тръст за социална алтернатива и покриваше академичната 2013/2014 г., като предостави финансова подкрепа на студенти от ромски произход, обучаващи се в медицински специалности на висши учебни заведения в България. Програмата бе предназначена за ромски студенти, за които е непосилно да се издържат сами докато следват и които не получават подкрепа от друго място.

Собствени проекти

Консултативен съвет от Ромски ГО

€ 668

Състояние на ромите в България: оценка на ефекта от политиките за интеграция на ромската общност по време на криза	€ 409
Подкрепа за интеграция на ромите 2013-2020	€ 4 026
Интернет портал за етническите малцинства	€ 48

11. Стипендиантска програма „Медици за по-добро бъдеще„ с финансовата подкрепа на Тръст за социална алтернатива

Стипендиант	Сума в евро
Драган Борисов Драганов	€ 1 074
Силвия Стефанова Василева	€ 1 074
Даниела Любенова Георгиева	€ 1 074

12. Стажантска програма в Посолството на САЩ „Мост към кариерното развитие„ с финансовата подкрепа на Посолството на САЩ

Стажант	Сума в евро
Данчо Бориславов Якимов	€ 624
Ренета Янкова Кривонозова	€ 624
Даниела Димитрова Стоянова	€ 537

13. ЗВЕНО ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТИ

През 2014 г. Звеното за разработване на проекти работи по подготовката и формулирането на проектни идеи и подготовката на документи и оферти за осигуряване на финансиране от различни източници, във връзка с изпълнението на стратегията и постигането на целите на ИОО-София, както и подпомогна изпълнението на проекти в следните основни направления:

- Съвместно със Звено за социологически проучвания и експерти от програма Рома подготви оферта за „Управление и изпълнение на малка грантова схема в рамките на Резултат 4 „Специфични предизвикателства за здравето на ромското население“ на Програма БГ 07 „Инициативи за обществено здраве“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г.“, подадена към Министерство на Здравеопазването.
- Звеното подготви оферта за National Study on NEETs, по покана на УНИЦЕФ, България.
- Звеното подпомогна подготовката на оферта на тема „Support for targeted communication activities to fight discrimination and stereotypes against the Roma population and support for voluntary initiatives promoting mutual learning and twinnings among local and regional public authorities on Roma integration across the European Union“, в която Института е ИОО е партньор в консорциум с водеща организация ICF CONSULTING SERVICES LTD.
- Звеното подпомогна Правна програма в подготовката на оферта на тема Rights Academy - empowering the next generation of law professionals to stand for universal human rights, подготвена по конкурс на United Nations Democracy Fund.

През годината звеното участва активно и в доразвиването на Системата за управление на качеството на ИОО, във връзка със сертификацията на Института по ISO 9001:2008, както и в структурирането и комплектуването на прилежащата на СУК документация. Подготви и годишния одит на системата. В резултат Института беше ре-сертифициран по ISO 9001:2008 за период от три години 2015-2018.